

Sưu tầm

Con Đường

VÔ NGÃ đến TÁNH KHÔNG

Lời giới thiệu:

Vào dịp lễ Vu Lan 2001, sau một thời gian vắng lâu, một Phật tử đến thăm và dâng lễ Hòa Thượng tại Quang Minh Tự. Để tỏ bày lòng tìm cầu tu tập, Phật tử tham vấn và nói: "Từ lâu hằng ngày con vẫn ngồi thiền nhưng vẫn chưa làm sao tìm được "Không" trong thiền."

Hòa Thượng: "Tìm Vô Ngã"

Trước câu trả lời của Hòa Thượng, một đạo hữu ngồi gần đó đang làm một vài công việc bỗng như nhận được bài pháp thoại nghìn vàng bừng sáng. Đạo hữu này cố gắng tìm kiếm ghi lại những cách thuyết minh vô ngã để giới thiệu đến độc giả, quý Phật tử, quý thiện tri thức cùng suy nghiệm, thể nhập vào chân không diện hữu.

Trong Trung Bộ Kinh có một đoạn Đức Thế Tôn thuyết minh về lý Vô ngã cho các Tỷ kheo qua phương pháp vấn đáp như sau:

- Nay các Tỷ kheo, Sắc là thường hay vô thường?
- Vô thường, Bạch Thế Tôn.
- Những gì Vô thường là khổ hay vui?
- Là Khổ, Bạch Thế Tôn.
- Những vì Vô thường, khổ bị biến hoại, có hợp lý chăng khi xem cái đó là "Cái này là của tôi, cái này là tôi, cái này là tự ngã của tôi"?
- Thừa không hợp lý, bạch Thế Tôn.
- Nay các Tỷ kheo, Thọ, Tưởng, Hành, Thức là thường hay vô thường?
- Vô thường, bạch Thế Tôn.
- Do vậy, nay các Tỷ kheo, phàm có Sắc gì, Thọ gì, Hành gì, Tưởng gì, Thức gì, quá khứ, vị lai hay hiện tại, nội hay ngoại – tất cả chúng cần phải thật quán chiếu: "Cái này không phải của tôi, cái này không phải là tôi, cái này không phải tự ngã của tôi". Nhờ quán chiếu như vậy, vị đa văn Thánh đệ tử yếm ly đối với Sắc, Thọ, Tưởng, Hành và Thức. Do yếm ly nên ly tham, do ly tham nên được giải thoát. Trong sự giải thoát, vị ấy biết chắc rằng: "Ta đã giải thoát. Sinh đã tận. Phạm hạnh đã thành,

những gì cần đã làm xong. Từ nay trở đi vĩnh viễn không còn trở lại đời sống này nữa".

Đồng thời trong kinh Na Tiên Tỷ Kheo cũng có một đoạn đối thoại giữa Vua Di Lan và Na Tiên Tỷ Kheo để làm sáng tỏ lý Vô ngã. Nhà vua hỏi ngài Na Tiên

- Bạch Đại Đức, quá danh là gì?

- Tàu Đại Vương, người ta gọi bản tăng là Na Tiên, các pháp hữu cũng gọi bản tăng bằng tên ấy. Nhưng dù cha mẹ bản tăng có đặt cho bản tăng tên Na Tiên (Nagasena) hay một tên gì khác, thì chẳng qua cũng chỉ là những tên suông, đặt ra để phân biệt giữa người nọ với người kia mà thôi. Kỳ thực, trong những cái tên ấy không hề có cái ta và của ta như những kẻ tà kiến và chấp ngã thường quan niệm.

- Bạch Đại Đức, nếu không có cái ta trong đó thì khi tín thí cúng dường y bát, vật thực v.v... ai thọ nhận các món cúng dường ấy? Ai bảo tồn luân lý, đạo nghĩa? Ai tham thiền nhập định? Ai hành đạo, đác quả và nhập Niết bàn? Nếu như không có cái ta thì ai gây nghiệp ác và chịu quả khổ? Vừa rồi, Đại Đức bảo rằng các pháp hữu gọi Đại Đức là Na Tiên, thế thì cái gì là Na Tiên? Tóc trên đầu là Na Tiên chăng?

- Tàu Đại Vương, không phải.